

A Magyar Köztársaság nevében!

A Fővárosi Ítéltábla dr. Burúzs Attila ügyvéd (.....) által képviselt
(.....) felperesnek a dr. Darida Dóra ügyvéd (.....) által képviselt
(.....) alperes elleni taggyűlési határozat felülvizsgálata iránti perében a
Fővárosi Bíróság 2010. október 15-én kelt 28.G.41.256/2010/10. számú ítéletével
szemben a felperes fellebbezése folytán - nyilvános tárgyaláson - meghozta az
alábbi

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem
érinti, fellebbezett rendelkezését helybenhagyja.

Kötelezi felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 10.000
(Tízezer) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Az irányadó tényállás szerint felperes a négytagú alperesi társaság 48 szavazattal
rendelkező tagja, a további tagok 552 szavazatot képviselnek.
A társaságnál választott könyvvizsgáló működik.

Alperes ügyvezetője 2010. május 13-án kelt meghívóval 1. napirendi pontként a
2009. évi gazdálkodásról szóló ügyvezetői jelentés, könyvvizsgálói beszámoló, a
társaság 2009. évi beszámolója megtárgyalását és elfogadását, a 2009. évi adózott
eredmény felhasználásáról történő rendelkezést, 4. napirendi pontként a törzstőke
felemelését megjelölve 2010. május 31-én 10 órára, székhelytől eltérő helyre,
összehívta a taggyűlést.

A könyvvizsgáló a meghívót 2010. május 14-én átvette.

Alperes 2010. május 31-én taggyűlést tartott, és azon több határozatot hozott. A 2/2010.(05.31.) számú határozattal - 552 „igen” szavazattal 48 „nem” szavazat ellenében - elfogadásra került a 2009. gazdasági év mérlegbeszámolója és eredményfelosztása. 5/2010.(05.31.) számú határozattal a taggyűlés döntött a törzstőke 30 millió forinttal történő megemeléséről, a törzstőke emelésre a tagot jogosítva fel.

A taggyűlésen a meghívott könyvvizsgáló nem volt jelen.

Felperes 2010. július 1-jén előterjesztett keresetében a 2/2010.(05.31.) és az 5/2010.(05.31.) számú határozatok felülvizsgálatát, alperes perköltségben marasztalását kérte. Mindkét határozat tekintetében hivatkozott arra, a tagok előzetes hozzájárulása hiányában a székhelytől eltérő helyen történt határozathozatal jogsértő. A 2/2010.(05.31.) számú határozatra nézve állította annak Gt. 44.§ (1) bekezdésébe ütköző voltát is. E körben előadta, a beszámoló és az eredményfelosztás elfogadására a könyvvizsgáló távollétében jogszerűen nem kerülhetett volna sor, a könyvvizsgáló jelenlétének hiányában a taggyűlés megismétlése lett volna szükséges. A könyvvizsgáló távolmaradása folytán ugyanis a beszámoló tartalmára, így az osztalékok mérlegben feltüntetett összecsúszására, tagi kölcsönökre vonatkozó, az ügyvezetőnek feltett, de nem egyértelműen megválaszolt kérdései válasz nélkül maradtak. A tőkeemelést érintő határozatot a Gt. 156.§ (3) bekezdésében írt tartalmi elemek hiányában tekintette jogsértőnek.

Alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását, felperes perköltségben marasztalását kérte. Egyebek mellett állította, a 2/2010.(05.31.) számú határozat a felperes által megjelölt okokból nem jogsértő. A taggyűlés szabályszerűen került összehívásra és megtartásra, mivel a Gt. 44.§ (1) bekezdésében írt, könyvvizsgáló taggyűlésre meghívási kötelezettségének eleget tett, az a körülmény pedig, hogy a könyvvizsgáló a taggyűlésen nem jelent meg, a határozathozatal jogszerűségét nem érinti. A Gt. a könyvvizsgáló megjelenésének elmaradásához szankciót nem fűz, a jelenléte nem érvényességi feltétel. Távolmaradása esetén a taggyűlés megtartható, a beszámoló elfogadásáról érvényes határozat hozható. Hangsúlyozta, a könyvvizsgáló a határozathozatal során nem szavazhat, ezáltal a határozatképességhez és a határozat meghozatalához megkívánt szótöbbséghez sem szükséges a jelenléte. Utalt arra is, a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény éves beszámoló könyvvizsgáló általi felülvizsgálatára nézve rendelkezést tartalmazó 156.§ (1) és (4) bekezdéséből, valamint a 158.§ (7) bekezdéséből is az tűnik ki, a könyvvizsgáló működése, illetve a könyvvizsgálói jelentés független az éves beszámoló elfogadásától. A Gt. 147.§ (1) bekezdése a korábbi gyakorlattól eltérően egyébiránt a számviteli beszámolóról és mérleg elfogadásáról történő írásbeli határozathozatalt is lehetővé teszi a társasági szerződés ilyen értelmű rendelkezése esetén, ez is azt támasztja alá, a határozathozatalnak nem érvényességi feltétele a könyvvizsgáló jelenléte.

Az elsőfokú bíróság 2010. október 15-én kelt 28.G.41.256/2010/10. számú ítéletével az 5/2010.(05.31.) számú taggyűlési határozatot hatályon kívül helyezte, ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Úgy rendelkezett, a felek a költségeiket maguk viselik. Az ítélet indokolása szerint a határozatok a taggyűlés székhelytől eltérő helyre történt összehívása folytán nem jogsértőek, a taggyűlésen valamennyi tag megjelent és gyakorolta szavazati jogát, ezzel a tagok taggyűlés székhelytől eltérő helyen történő megtartásához akár kifejezett nyilatkozattal, akár ráutaló magatartással, hozzájárultak. A 2/2010.(V.31.) számú határozatra nézve kifejtette, a Gt. 20.§ (3), 142.§ (2) és a 44.§ (1) bekezdése szerint a számviteli törvény szerinti beszámoló napirendi ponthoz kapcsolódón a könyvvizsgáló taggyűlésre meghívása és a taggyűlésen részvétele kötelező volt, ugyanakkor jelenlétének hiánya a taggyűlés határozatképességét, a határozathozatalt nem érintette. A felperes által megjelölt okból ezért a határozat nem jogsértő, e körben a kereset elutasításának van helye.

A tőkeemelésről rendelkező 5/2010.(05.31.) számú határozat jogsértő voltát a Gt. 156.§ (3) bekezdésében előírt tartalmi követelmények hiányában állapította meg, s rendelkezett a határozat hatályon kívül helyezéséről.

Az ítélet keresetet elutasító rendelkezésével szemben felperes fellebbezett jogi képviselő útján. Az ítélet fellebbezésével érintett részének megváltoztatását, a 2/2010(05.31.) számú határozat hatályon kívül helyezését kérte, változatlanul állítva annak Gt. 44.§ (1) bekezdésébe ütköző voltát. Nem vitatva a könyvvizsgáló taggyűlésre meghívásának tényét, hangsúlyozta, a könyvvizsgáló távolmaradása azért eredményezi a határozat érvénytelenségét, mivel megfosztja a taggyűlésen résztvevő tagokat a kérdésfeltevés, információkérés lehetőségétől. A könyvvizsgáló köteles ismertetni azon véleményét, a legfőbb szerv elé terjesztett jelentés, mérleg, vagyonkimutatás valós adatokat tartalmaz-e, azok megfelelnek-e a jogszabályi követelményeknek. A könyvvizsgáló továbbá köteles a társaságnak jelezni, ha a társaság vagyonának csökkenése várható, hátrányos üzletpolitikai döntések meghozataláról értesül, illetve, ha a könyvek alapján erre lehet következtetni. A taggyűlésen köteles megjelenni, és a tagok kérdéseit megválaszolni.

Tekintettel arra, a 2000. évi C. törvény szerint az éves beszámolóról, eredménykimutatásról, kiegészítő mellékletéről független könyvvizsgálói jelentést kell adni, s ezen jelentést elfogadásra az éves beszámolóval és mérleggel együtt kell a taggyűlés elé terjeszteni, egyértelmű a jelentés elfogadása a taggyűlés napirendi pontjainak, a döntéshozatalnak a része.

A könyvvizsgáló munkájáról, felelősségéről döntés csakis a jelentéshez feltett kérdések megválaszolása után lehetséges.

Indítványozta a könyvvizsgáló és alperesi ügyvezető meghallgatását, a törvényességi felügyeleti eljárás keretében kirendelni szándékozott független könyvvizsgálói jelentés bevárását.

Alperes fellebbezési ellenkérelmében az ítélet fellebbezett rendelkezésének helybenhagyását kérte. Az első fokú eljárásban előadottakat fenntartva és részben megismételve hangsúlyozta, a könyvvizsgáló beszámolót elfogadó taggyűlésről való távolmaradása a határozatképességet és az érvényes határozathozatalt nem érinti, a beszámoló már taggyűlés megtartása nélkül is elfogadható. Az éves beszámoló elfogadásakor a taggyűlés nem a könyvvizsgáló munkájáról, felelősségéről dönt, a könyvvizsgálói jelentés nem bírálható felül, ezért a határozat jogellenességét az sem eredményezheti, ha a könyvvizsgáló távollétében kérdések a könyvvizsgálóhoz nem intézhetők. A könyvvizsgálói jelentés a beszámolóval együtt terjesztendő a taggyűlésen elő, azt a felperes sem állította, ez nem történt meg. A Gt. az esetleges vagyoncsökkenés jelzésének a kötelezettségét nem köti annak taggyűlésen történő megtételéhez, ezen okból sem eredményezheti a könyvvizsgáló távolléte a határozat jogsértő voltát. A könyvvizsgáló jelenlétének hiánya tehát formai és tartalmi szempontból sem teszi a beszámolót elfogadó határozatot jogsértővé. Felperesi indítványok elutasítását kérte.

A fellebbezés az alábbiakra tekintettel megalapozatlan.

A gazdálkodó szervezetek könyvvizsgálatát, a könyvvizsgáló feladatait a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (Számv.tv.) szabályozza.

A 156.§ (1) bekezdése szerint a vállalkozótól független könyvvizsgáló feladata az éves beszámoló, az egyszerűsített éves beszámoló valódiságának és szabályszerűségének felülvizsgálata, a Számv.tv. és a létesítő okirat előírásai betartásának ellenőrzése, és ennek alapján az éves beszámolóról, az egyszerűsített éves beszámolóról a könyvvizsgáló állásfoglalását tükröző vélemény kialakítása, a független könyvvizsgálói jelentés elkészítése.

A (4) bekezdés kimondja, a könyvvizsgáló a beszámoló felülvizsgálatáról - a könyvvizsgálói záradékot vagy a záradék megadásának elutasítását is tartalmazó - írásbeli könyvvizsgálói jelentést köteles készíteni és azt a megbízójának átadni.

Az (5) bekezdés sorolja fel a független könyvvizsgálói jelentés kötelező tartalmi elemeit, így az f) pont szerint a jelentésnek a (hitelesítő, korlátozott, elutasító) könyvvizsgálói záradékot vagy a záradék megadásának elutasítását is tartalmaznia kell.

A 158.§ (6) bekezdés úgy rendelkezik, kötelező könyvvizsgálat esetén a könyvvizsgáló által ellenőrzött éves beszámoló, egyszerűsített éves beszámoló, összevont (konszolidált) éves beszámoló a független könyvvizsgálói jelentéssel együtt terjeszthető a legfőbb szerv (részvénytársaság közgyűlése, korlátolt felelősségű társaság taggyűlése).

A gazdasági társaságok szervezetére, működésére, a működés tulajdonosi és közérdekvédelmi ellenőrzésére nézve a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény (Gt.) tartalmaz rendelkezést.

A 141.§ (2) bekezdés a) pontja értelmében a számviteli törvény szerinti beszámoló jóváhagyása a taggyűlés kizárólagos hatáskörébe tartozik.

A 19.§ (1)-(2) bekezdése értelmében a taggyűlésen a tagok, valamint - szavazati jog nélkül - a jogszabály vagy a társasági szerződés rendelkezései alapján meghívottak vehetnek részt.

A 40.§ (1) bekezdése szerint a gazdasági társaság legfőbb szerve által választott könyvvizsgáló feladata, hogy gondoskodjon a számviteli törvényben meghatározott könyvvizsgálat elvégzéséről és ennek során mindenekelőtt annak megállapításáról, a gazdasági társaság számviteli törvény szerinti beszámolója megfelel-e a jogszabályoknak, továbbá megbízható és valós képet ad-e a társaság vagyoni és pénzügyi helyzetéről, működésének eredményéről.

A 44.§ (1) bekezdése szerint a gazdasági társaság könyvvizsgálóját a társaság legfőbb szervének a társaság számviteli törvény szerinti beszámolóját tárgyaló ülésre meg kell hívni. E jogszabályhely azt is kimondja, az könyvvizsgáló az ülésen köteles részt venni.

(A 2006. június 30-ig hatályban volt, a gazdasági társaságokról szóló 1997. évi CXIV. törvény (régi Gt.) 42.§ (1) bekezdése a kötelező könyvvizsgálat esete a társaság kötelezettségévé tette a számviteli törvény szerinti beszámoló valódiságának és jogszabályszerűségének könyvvizsgálóval történő ellenőrzését, továbbá úgy rendelkezett, a könyvvizsgáló véleményének meghallgatása nélkül a beszámolóról a gazdasági társaság legfőbb szerve nem hozhat döntést.)

A Gt. 2007. szeptember 1-jétől hatályos 147.§ (1) bekezdése szerint, ha a társasági szerződés így rendelkezik, a taggyűlés hatáskörébe tartozó ügyekben a tagok ülés tartása nélkül is határozhatnak.

(A 147.§ (1) bekezdésének 2008. augusztus 31-ig hatályos rendelkezése, a számviteli törvény szerinti beszámoló jóváhagyását kivette a taggyűlés tartása nélkül hozható határozatok köréből.)

A 27.§ (2) bekezdése értelmében a vezető tisztségviselők kötelesek a tagok kérésére a társaság ügyeiről felvilágosítást adni, amennyiben a kérelemnek nem tesznek eleget, az érdekelt tag kérelmére a cégbíróság törvényességi felügyeleti eljárás keretében kötelezheti a gazdasági társaságot a felvilágosításra.

A 45.§ értelmében a gazdasági társaság bármely tagja kérheti a társaság szervei által hozott határozat bírósági felülvizsgálatát a határozat Gt. vagy más jogszabály rendelkezéseibe, illetve a társasági szerződésbe ütközése esetén.

A (3) bekezdés szerint a jogsértő társasági határozat bírósági felülvizsgálata iránti pert a határozatról való tudomásszerzéstől számított harminc napon belül kell megindítani, a határozat meghozatalától számított kilencvennapos jogvesztő határidő elteltével a határozatot akkor sem lehet keresettel megtámadni, ha a perlésre jogosulttal azt nem közölték, illetve arról addig nem szerzett tudomást.

Az idézett rendelkezésekből leszűrhető, a könyvvizsgáló a gazdasági társaságok működésének ellenőrzésében tölt be fontos szerepet, a közérdek képviselőjeként a társaságok külső ellenőrzését látja el, kifejezetten pénzügyi-számviteli ellenőrzést végez. A könyvvizsgáló főkötelezettsége a számviteli törvény 156.§ (1) bekezdésében, valamint a Gt. 40.§ (1) bekezdésében írt feladatok elvégzése, így a számviteli törvény szerinti beszámoló szabályszerűségének, valóságának vizsgálata, annak eredményeként kialakított vélemény könyvvizsgálói jelentésben (záradékban) megjelenítése. A könyvvizsgálónak azonban nem feladata a tagok számára felvilágosítás, tájékoztatás nyújtása, erre a Gt. az ügyvezetőt kötelezi. Tekintve, az éves beszámoló a könyvvizsgálói jelentéssel együtt terjesztendő a taggyűlés elé, könyvvizsgálói jelentés nélkül határozat sem hozható az éves beszámolóról. Nem képezi azonban akadályát a szabályszerűen előterjesztett, könyvvizsgáló által véleményezett beszámoló elfogadásának a könyvvizsgáló taggyűlésről való távolmaradása, amennyiben a meghívására sor került. A régi Gt. említett szabálya nem vitásan a beszámolóról történő érvényes határozathozatalt a könyvvizsgáló véleményének kötelező meghallgatásához kötötte, amely értelemszerűen a taggyűlésen való részvételét feltételezte. Ilyen hatályos rendelkezés hiányában azonban önmagában a könyvvizsgáló taggyűlésről távolmaradása a határozat érvényességét nem érinti, nem teszi azt jogsértővé, ezért a részvétel elmulasztásának jogkövetkezménye nem vonható le a határozat hatályon kívül helyezésével.

Az adott ügyben a felperes a keresetindításra írt jogvesztő határidőn belül a 2009. évi mérlegbeszámolót elfogadó taggyűlési határozat jogsértő voltát lényegében a könyvvizsgáló távolmaradásában jelölte meg, sérelmezve, a könyvvizsgálótól nem kérhetett felvilágosítást.

Az azonban nem volt kétséges, a könyvvizsgáló taggyűlésre meghívása megtörtént, a már kifejtettek szerint pedig az érvényes határozathozatalt a könyvvizsgáló távolléte nem akadályozta, a határozatot nem tette jogsértővé, az elsőfokú bíróság tehát helytállóan utasította el a keresetet a beszámolót elfogadó taggyűlési határozat tekintetében.

Figyelemmel arra, a határozat érvényes volta a per adatai alapján megállapítható volt, a Fővárosi Ítéltábla a felperesi indítványok teljesítését mellőzte.

A kifejtettekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett rendelkezését a Pp. 253.§ (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A Fővárosi Ítéltábla a Pp. 78.§ (1) bekezdése alapján kötelezte az eredménytelenül fellebbező felperest az alperes 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3.§ (3) és (5) bekezdése alkalmazásával megállapított ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltsége megfizetésére.

Budapest, 2011. május 20.

. Rózsa Éva s.k.
a tanács elnöke

Dr. Rutkai Éva s.k.
előadó bíró

. Molnár József s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:

Sárközi Veronika
bírószági ügyintéző